

Андижон вилояти, Андижон шаҳри,
DAVLAT XIZMATLARI MARKAZI
томонидан 2021 йил 4 июль да
8896 - сонли қарғиш рақам билан

ҚАЙТА РҲИХАТЛАН УТКАЗИЛДИ

«Andijon biokimyo zavodi» AJ акциядорлари-
нинг 2021 йил 24 июндаги навбатдаги йиллик
умумий йиғилишида

ТАСДИҚЛАНГАН

“ANDIJON BIOKIMYO ZAVODI” aksiyadorlik jamiyati

УСТАВИ

Андижон шаҳри – 2021 йил.

1. Умумий қоидалар
2. Жамиятнинг номи, жойлашган ери (почта манзили), электрон почта манзили, юридик мақоми
3. Жамият фаолиятининг мақсади ва соҳаси (асосий йўналишлари)
4. Устав фонди
5. Акциялар ва бошқа қимматли қўғозлар
 - 5.1. Акциялар
 - 5.2. Корпоратив облигациялар
 - 5.3. Акциялар ва корпоратив облигацияларни жойлаштириш
 - 5.4. Акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, эмиссиявий қимматли қўғозларни жойлаштиришда имтиёзли олиш ҳуқуқи
 - 5.5. Жойлаштирилган акцияларни Жамият томонидан олиш
6. Акциядорларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари
7. Даромади (фойда)ни, дивидендларни тақсимлаш ва зарарни қоплаш тартиби
8. Захира ва бошқа фондлар
9. Жамиятни бошқариш ва Жамият фаолиятини назорат қилиш
 - 9.1. Акциядорларининг Умумий йиғилиши
 - 9.2. Кузатув кенгаши
 - 9.3. Бошқарув
 - 9.4. Тафтиш комиссияси
 - 9.5. Ички аудит Хизмати
 - 9.6. Корпоратив маслаҳатчиси
 - 9.7. Аудиторлик ташкилоти
10. Ҳисоб ва ҳисобот
11. Хужжатларни сақлаш
12. Жамият ва Жамиятнинг аффилланган шахслари тўғрисидаги ахборот
13. Жамият томонидан йирик битимлар тузиш
14. Жамиятнинг аффилланган шахслари билан битимлар тузиш
15. Жамиятни қайта ташкил этиш ва тугатиш
16. Яқуний қоидалар

1. Умумий қоидалар

1.1. “Andijon biokimyo zavodi” aksiyadorlik jamiyatining (бундан буён матнда Жамият деб юритилади) мазкур Устави Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 6 майдаги 370-сон «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуни (бундан буён матнда Қонун деб юритилади) ҳамда Ўзбекистон Республикасининг бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.2. Жамият Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 14 декабрдаги 581-ф сонли Фармойишига, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг 2007 йил 24 июлдаги 23к-ПО сонли буйруғига ва Жамият таъсисчиларининг 2007 йил 26 июнда ўтказилган таъсис йиғилиши қарорига асосан ташкил этилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 23 августдаги 3239-сонли қарорига асосан “Ўзспиртсаноат” АКси “Ўзвиносаноат-холдинг” АЖга қўшиб юбориш йўли билан тугатилганлиги сабабли “Andijon biokimyo zavodi” aksiyadorlik jamiyati тўғридан-тўғри “Ўзвиносаноат-холдинг” АЖ таркибига киритилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 28 февралдаги ПҚ-3573-сонли қарорига асосан “Ўзвиносаноат-холдинг” акциядорлик жамияти, “Ўзшаробсаноат” акциядорлик жамиятига қайта номланганлиги сабабли “Andijon biokimyo zavodi” акциядорлик жамияти тўғридан-тўғри “Ўзшаробсаноат” АЖ таркибига киритилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 5 февралдаги ПҚ-5656-сонли қарори билан “Ўзшаробсаноат” акциядорлик жамиятининг жамиятнинг низом жамғармасидаги улуши Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш Агентлигига ўтказиб берилган.

2. Жамиятнинг номи, жойлашган ери (почта манзили), юридик мақоми

2.1. Жамиятнинг фирма номи:

давлат тилида лотин алифбосида:

тўлиқ номи – “Andijon biokimyo zavodi” Aksiyadorlik jamiyati;

қисқартирилган номи – “Andijon biokimyo zavodi” AJ;

давлат тилида кирилл алифбосида:

тўлиқ номи – “Андижон биокимё заводи” Акциядорлик жамияти;

қисқартирилган номи – “Андижон биокимё заводи” АЖ;

рус тилида:

тўлиқ номи – Акционерное общество “Андижон биокимё заводи”;

қисқартирилган номи – АО “Андижон биокимё заводи”;

Жамият ўз фирмасининг номидан фойдаланиш мутлақ ҳуқуқига эгадир.

2.2. Жамиятининг жойлашган ери ва почта манзили: Ўзбекистон Республикаси, 170119, Андижон шаҳри, Бобуршоҳ кўчаси, 12-уй.

Электрон почта манзили: andbiokim@bk.ru

Веб-сайт: andbiochemical.uz

Жамият ўзининг жойлашган ери (почта манзили) ва электрон почта манзили ўзгарганлиги тўғрисида юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органларни ёзма билдириш юбориш йўли билан, акциядорларни эса, оммавий ахборот воситаларида эълон бериш йўли билан хабардор этиши шарт.

2.3. Жамият чекланмаган муддатга ташкил қилинган ҳамда давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб юридик шахс мақомига эга бўлди.

2.4. Жамият юридик шахс бўлиб, у ўз мустақил балансида ҳисобга олинadиган алоҳида мол-мулкка, шу жумладан ўзининг устав фондида берилган мол-мулкка эга бўлади,

ўз номидан мулкӣй ва шахсий номулкӣй ҳуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

2.5. Жамият ўз фаолияти натижасида олинган ва харид қилинган акцияларни сотиб олиш ҳисобига, шунингдек Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига зид келмаган бошқа асосларга кўра берилган мол-мулкнинг мулкдори ҳисобланади.

2.6. Молиявий-хўжалик фаолиятини амалга ошириш жараёнида Жамият амалдаги қонунчиликка мувофиқ барча турдаги шартномавий муносабатларни амалга оширишга ҳақли.

2.7. Жамият қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган ҳар қандай фаолият турлари билан шуғулланиш, бошқа юридик шахсларнинг муассиси бўлишга ёки уларнинг устав фондида (устав капиталида) бошқача тарзда иштирок этишга, филиаллар тузиш ва ваколатхоналар очишга, уюшма ва ассоциацияларга киришга ҳақлидир.

2.8. Жамият ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ҳамда жойлашган ери кўрсатилган думалоқ муҳрга эга бўлиши лозим.

2.9. Жамият ўзининг номи ёзилган штамп ва бланкаларга, ўз тимсолига, шунингдек белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ҳамда фуқаролик муомаласи иштирокчиларининг, товарларнинг, ишларнинг ва хизматларнинг хусусий аломатларини акс эттирувчи бошқа воситаларга эга бўлишга ҳақли.

2.10. Жамият белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси ҳудуди ва ундан ташқарида банкда ҳисоб varaқлар очишга ҳақлидир.

2.11. Жамият ўз мажбуриятлари юзасидан ўзига тегишли барча мол-мулк билан жавобгар бўлади.

Акциядорлар жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади.

Акцияларнинг ҳақини тўлиқ тўламаган акциядорлар жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан ўзларига тегишли акциялар қийматининг тўланмаган қисми доирасида солидар жавобгар бўлади.

Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

Давлат ва унинг органлари жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди, худди шунингдек жамият ҳам давлат ва унинг органларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

2.12. Жамият қонунчилигига ва ўзи тузган шартномаларга мувофиқ мазкур уставда қайд этилмаган бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши ва унинг зиммасига бошқа мажбуриятлар бўлиши мумкин.

3. Жамият фаолиятининг мақсади ва соҳаси (асосий йўналишлари)

3.1. Жамият фаолиятининг мақсади ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш ва фойда олишдир.

3.2. Жамият фаолиятининг соҳаси (асосий йўналишлари) куйидагилардан иборат: озуқавий этил спирти ишлаб чиқариш, реализация қилиш; озуқавий этил спиртининг сифатини яхшилаш бўйича тадқиқотлар ўтказиш ва ишлаб чиқаришга йўналтириш.

3.3. Жамият ўзининг юқоридаги асосий йўналишларини бажариш билан биргаликда қуйидаги фаолиятлар билан қўшимча равишда шуғулланиш мумкин:

кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш, қайта ишлаш ва сотиш, шунингдек четга экспорт қилиш;

кондитер ва қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва сотиш;

ҳалқ истеъмоли моллари, хусусан спорт анжомлари, техника хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси воситалари (маҳсус кийим бош, қўлқоп) ишлаб чиқариш ва сотиш;

фирма дўконлари ташкил этиш;
умумий овқатланиш хизмати кўрсатиш;
мехмонхона хизмати кўрсатиш;
яхна ичимликлар ишлаб чиқариш ва сотиш;
фармацевтик, парфюмерия косметика буюмлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш
ва реализация қилиш;

ички ва ташқи бозорларда рақобатбардош маҳсулотларнинг янги турларини
ишлаб чиқаришни (ишлар, хизматларни) ўзлаштириш, ишлаб чиқариш ва реализация
қилиш;

инвестиция, ташқи иқтисодий, илмий проектлаш, воситачилик, қурилиш монтаж
ишлари, сервис хизмати кўрсатиш;

янги технологияларни, НОУ-ХАУларни ишлаб чиқиш, жорий этиш;

хорижий мамлакатларда савдо уйлари очиш;

ташқи иқтисодий фаолият, экспорт ва импорт операциялари Ўзбекистон
Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига асосланган ҳолда амалга ошириш;

қонунчиликда таъқиқланмаган бошқа фаолиятлар билан шуғулланиш.

3.4. Махсус рухсатнома (лицензия) олишни талаб қиладиган фаолият турлари
қонунчиликда ўрнатилган тартибда лицензия олингандан кейин амалга оширилади.

4. Устав фонди

4.1. Жамиятнинг устав фонди акциядорлар олган жамият акцияларининг номинал
қийматидан ташкил топади ҳамда жамиятнинг устав фонди жамият мол-мулкнинг жамият
кредиторлари манфаатларини кафолатлайдиган энг кам миқдорини белгилайди.

4.2. Жамиятнинг устав фонди 24 120 524 820 (йигирма тўрт миллиард бир юз йигирма
миллион беш юз йигирма тўрт минг саккиз юз йигирма) сўм бўлиб, номинал қиймати 4
076 сўмдан бўлган 5 917 695 дона оддий акциялардан иборат.

- 96 фоиз ёки 23 156 685 328 (Йигирма уч миллиард бир юз эллик олти миллион олти
юз саксон беш минг уч юз йигирма саккиз) сўмлик 5 681 228 дона акциялар “Давлат
активларини бошқариш” Агентлигига (тасарруф этиш ҳуқуқисиз) берилган давлат активи
(илгари жойлаштирилган);

- 4 фоиз ёки 963 839 492 (Тўққиз юз олти миш уч миллион саккиз юз ўттиз тўққиз минг
тўрт юз тўқсон икки) сўмлик 236 467 дона акциялар бошқа шахслар ихтиёридаги акциялар
(илгари жойлаштирилган).

4.3. Жамиятнинг устав фонди:

қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин;
акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини
қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор
қилган ҳолда Жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

4.4. Жамиятнинг устав фондиди қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан
кўпайтириш тўғрисидаги қарорлар жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан қабул
қилинади.

Жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан қабул қилинган қўшимча акцияларни
чиқариш тўғрисидаги қарор жамиятнинг устав фондиди кўпайтириш тўғрисидаги
қарордир.

4.5. Жамиятнинг устав фондиди қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан
кўпайтириш жалб қилинган инвестициялар, жамиятнинг ўз капитали ва ҳисобланган
дивидендлар ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилиши
мумкин.

4.6. Жамиятнинг устав фондиди камайитириш тўғрисидаги ва жамият уставига
тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши
томонидан қабул қилинади.

Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинаётганда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав фондини камайтириш сабабларини кўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

4.7. Жамият устав фондини камайтиришга, агар бунинг натижасида унинг миқдори жамият устав фондининг жамият уставидagi тегишли ўзгартишларни давлат рўйхатидан ўтказиш санасида аниқланадиган, қонунчиликда белгиланган энг кам миқдоридан камайиб кетса, ҳақли эмас.

5. Акциялар ва бошқа қимматли қоғозлар

5.1. Жамият қонунчилик ва мазкур уставига мувофиқ акциялар, корпоратив облигацияларни ва бошқа қимматли қоғозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли.

5.1. Акциялар

5.1.1. Жамият томонидан номинал қиймати 4 076 (тўрт минг етмиш олти) сўмдан бўлган 24 120 524 820 (йигирма тўрт миллиард бир юз йигирма миллион беш юз йигирма тўрт минг саккиз юз йигирма) сўмлик 5 917 695 дона оддий акциялар чиқарилган ва жойлаштирилган.

5.1.2. Жамият қўшимча равишда номинал қиймати 4 076 (тўрт минг етмиш олти) сўм бўлган 9 458 593 (Тўққиз миллион тўрт юз эллик саккиз минг беш юз тўқсон уч) дона оддий акцияларни (эълон қилинган акциялар) жойлаштириш ҳуқуқига эгадир.

Ушбу эълон қилинадиган оддий акциялар ёпиқ обуна усули орқали жойлаштирилади.

5.1.3. Жамиятнинг устав фондини қўпайтириш билан боғлиқ жамият томонидан акциялар чиқарилиши ва жойлаштириш жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади.

5.1.4. Қўшимча акциялар эълон қилинган мазкур уставда белгиланган акцияларнинг сони доирасидагина жамият томонидан жойлаштирилиши мумкин. Акцияларни қўшимча чиқариш фақат жамиятнинг илгари жойлаштирилган барча акциялари тўлиқ тўлангандан кейингина амалга оширилиши мумкин.

Жамиятнинг устав фондини қўшимча акцияларни жойлаштириш йули билан қўпайтириш тўғрисидаги қарорида (қўшимча акциялар чиқарилиши тўғрисида қарори) жойлаштириладиган қўшимча акцияларнинг сони, уларни жойлаштириш муддатлари ва шартлари белгиланади.

5.1.5. Жамиятнинг оддий акцияларни имтиёзли акцияларга, корпоратив облигацияларга ва бошқа қимматли қоғозларга айирбошлашга йўл қўйилмайди.

5.1.6. Акциялар мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида қайси юридик ёки жисмоний шахсга тегишли бўлса, ўша юридик ёхуд жисмоний шахс акциянинг эгаси – акциядор деб эътироф этилади.

5.1.7. Акция бўлинмасдир. Агар акция умумий мулк ҳуқуқи асосида бир нечта шахсга тегишли бўлса, бу шахсларнинг барчаси бир акциядор деб эътироф этилади ва акция билан тасдиқланган ҳуқуқлардан ўзларининг умумий вакили орқали фойдаланади.

5.1.8. Бир турдаги акция унга эгалик қилувчи ҳар бир акциядорга шу турдаги акцияларнинг бошқа эгалари билан бир хил бўлган ҳажмдаги ҳуқуқларни беради.

5.1.9. Жамиятнинг оддий акциялар овоз берувчи акциялар бўлиб, улар ўз эгасига дивидендлар олиш, жамиятни бошқаришда иштирок этиш ҳуқуқини беради.

5.2. Корпоратив облигациялар

5.2.1. Жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни, чиқарилиши жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади.

Жамият томонидан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни чиқарилиши тўғрисидаги қарори жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак.

5.2.2. Жамият мол-мулк билан таъминланган корпоратив облигацияларни уларни чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш санасидаги ўз капитали миқдори доирасида чиқаришга ҳақли.

5.2.3. Устав фондининг шаклланганига қадар, шунингдек, уни тўлдириш ёки жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолияти билан боғлиқ зарарларни қоплаш учун корпоратив облигациялар чиқаришга йўл қўйилмайди.

5.2.4. Корпоратив облигациялар уларнинг эгаларига жамиятини бошқаришда иштирок этиш ҳуқуқини бермайди.

5.2.5. Корпоратив облигация унинг олинган вақтидан қатъи назар, бир чиқарилиш ичида ҳуқуқларни амалга оширишда тенг ҳажмлар ва муддатларга эга.

5.3. Акциялар ва корпоратив облигацияларни жойлаштириш

5.3.1. Жамият томонидан акциялар ва бошқа қимматли қоғозларни жойлаштириш қимматли қоғозлар чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилганидан кейин қимматли қоғозлар чиқарилишининг шартларига мувофиқ амалга оширилади.

5.3.2. Жамият ўзи чиқараётган акцияларга уларни оммавий жойлаштириш йўли билан қонун ҳужжатлари талабларини ҳисобга олган ҳолда очиқ обуна ўтказишга ҳақли.

Жамият ўзи чиқараётган акцияларга уларни хусусий жойлаштириш йўли билан ёпиқ обуна ўтказишга ҳақли, ёпиқ обуна ўтказиш имконияти қонун ҳужжатларида ва мазкур уставда чеклаб қўйилган ҳоллар бундан мустасно.

5.3.3. Қимматли қоғозлар очиқ обуна йўли билан жойлаштирилганда жамият қонунчиликда белгиланган тартибда қимматли қоғозларни жойлаштириш бошланишига камида **икки ҳафта** қолганида, қуйидаги ахборотни ошкор этилади:

қимматли қоғозлар эмиссия рисоласининг матни билан танишиб чиқиш жойи ва тартиби тўғрисидаги маълумотларни;

жамиятнинг тўлиқ ва қисқартирилган номи, унинг жойлашган ери (почта манзили), банк реквизитлари, юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар, давлат статистикаси ва солиқ хизмати органлари томонидан берилган рўйхатдан ўтказиш ва идентификация рақамлари;

фаолиятнинг асосий йўналишлари ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот (хизмат) турлари;

мустақил рейтинг баҳоси, агар унинг шундай баҳоси бўлса, тегишли изоҳлари билан;

қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарорга мувофиқ қимматли қоғозларни чиқариш ва жойлаштириш шартлари.

Ушбу ахборотни:

агар жамиятнинг қимматли қоғозлари фонд биржасининг листингига киритилган бўлса, мажбурий равишда ошкор қилиш фақат фонд биржасининг расмий веб-сайтида амалга оширилади;

агар жамиятнинг қимматли қоғозлари фонд биржасининг листингига киритилмаган бўлса, мажбурий равишда ошкор қилиш қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органининг расмий веб-сайтида амалга оширилади.

5.3.4. Акцияларнинг очиқ обунаси фақат қимматли қоғозларнинг биржа бозорида ва уюшган биржадан ташқари бозорида ўтказилади.

5.3.5. Акциялар ҳамда бошқа эмиссиявий қимматли қоғозлар қимматли

қоғозларнинг биржа бозорида ва уюшган биржадан ташқари бозорида жойлаштирилган тақдирда уларнинг чиқарилиши, агар жойлаштириш ҳажми мазкур чиқарилишдаги акциялар ва бошқа эмиссиявий қимматли қоғозлар умумий миқдорининг камида **ўттиз фоизини** ташкил этса, амалга ошган деб эътироф этилади.

5.3.6. Акцияларни жойлаштириш, шу жумладан акциядорлар ўртасида жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархи Жамият Кузатув кенгаши томонидан қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

5.3.7. Жамиятнинг қўшимча акциялари ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштириш чоғида уларга ҳақ тўлаш уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгиланганидан кам бўлмаган нарх бўйича амалга оширилади.

5.3.8. Жамиятнинг устав фонди кўпайтирилаётганда жамиятнинг қўшимча акцияларига унинг ўз капитали ҳисобидан, шунингдек ҳақини қўшимча акциялар билан тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш жамият акцияларининг номинал қиймати бўйича амалга оширилади.

5.3.9. Жамиятнинг акцияларини ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштириш чоғида уларга ҳақ тўлаш пул ва бошқа тўлов воситалари, мол-мулк, шунингдек пулда ифодаланадиган баҳога эга бўлган ҳуқуқлар (шу жумладан мулкый ҳуқуқлар) орқали амалга оширилади. Жамиятни қўшимча акциялар ва бошқа қимматли қоғозларга ҳақ тўлаш уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгилаб қўйилади.

5.3.10. Агар жамиятнинг пулдан ўзга воситалар билан ҳақи тўланаётган акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг номинал қиймати қонун ҳужжатларида белгиланган энг кам иш ҳақининг **икки юз** барабаридан кўпни ташкил этса, жамиятнинг акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг ҳақи сифатида киритилаётган мол-мулкнинг пулда ифодаланган баҳоси баҳоловчи ташкилот томонидан чиқарилиши зарур.

5.3.11. Жамиятнинг қўшимча акцияларига ушбу акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган жойлаштириш муддати ичида ҳақ тўланиши лозим.

5.3.12. Жамият томонидан жамиятнинг қўшимча акцияларини ва бошқа эмиссиявий қимматли қоғозларини жойлаштириш муддати уларнинг чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан **бир йилдан** ошмаслиги керак.

Жамиятнинг жойлаштирилмаган акциялари ва бошқа қимматли қоғозлари ушбу бандининг кўрсатилган муддат ўтганидан кейин қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бекор қилиниши керак.

5.3.13. Жамият рўйхатдан ўтказилган қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган қимматли қоғозларни жойлаштириш муддати ўтган кундан кейин **қонунчиликда белгиланган муддатда**, агар барча қимматли қоғозлар ушбу муддат ўтишидан олдин жойлаштирилган бўлса – ушбу чиқаришдаги сўнгги қимматли қоғозни жойлаштириш кунидан кейин **қонунчиликда белгиланган муддатда** рўйхатдан ўтказувчи органга қимматли қоғозларни чиқариш натижалари тўғрисидаги билдиришномани тақдим этади.

5.4. Акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда имтиёзли олиш ҳуқуқи

5.4.1. Акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, ҳақи пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар уларни имтиёзли олиш ҳуқуқига эга. Акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни ўзига

тегишли шу турдаги акциялар миқдорига мутаносиб миқдорда имтиёзли олиш ҳуқуқига (бундан буён матнда имтиёзли ҳуқуқ деб юритилади) эга.

5.4.2. Имтиёзли ҳуқуқни қўлламаслик тўғрисидаги қарор, шунингдек бундай қарорнинг амал қилиш муддати ҳақидаги қарор акциядорларнинг Умумий йиғилишида иштирок этаётган овоз берувчи акциялар эгаларининг кўпчилик овози билан қабул қилиниши мумкин. Бундай қарорнинг амал қилиш муддати ушбу қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан **бир йилдан** ортиқ бўлиши мумкин эмас.

5.4.3. Имтиёзли ҳуқуққа эга бўлган шахсларнинг рўйхати қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадаги жамият акциядорлари реестрининг маълумотлари асосида тузилади.

5.4.4. Имтиёзли ҳуқуқ амалга оширилган тақдирда, акциядорлар акцияларнинг ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг фақат бутун миқдорини олиши мумкин.

5.4.5. Жамият акцияларнинг ёки акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг чиқарилиши давлат рўйхатидан ўтказилган санадан эътиборан **ўн кун** ичида оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш орқали ўзининг имтиёзли ҳуқуққа эга бўлган акциядорларига акцияларни ёки акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни мазкур акциядорларда мавжуд бўлган акциялар сонига мутаносиб равишда тенг шартларда, қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисида қарор қабул қилган жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан белгиланган жойлаштириш нархи бўйича олишни таклиф этиши шарт.

Билдириш матнида жойлаштирилаётган акцияларнинг ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг сони, уларни жойлаштириш нархи, ҳар бир акциядор олишга ҳақли бўлган акцияларнинг ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг сонини аниқлаш тартиби, акциядорларнинг бу ҳуқуқи амал қиладиган муддат ва уни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги маълумотлар бўлиши лозим.

5.4.6. Имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати билдириш эълон қилинган пайтдан эътиборан **ўн кундан** кам ва **ўттиз кундан** кўп бўлиши мумкин эмас.

5.4.7. Имтиёзли ҳуқуққа эга бўлган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни олиши тўғрисида ўзининг исми-шарифи (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери), ўзи оладиган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг сони кўрсатилган ёзма шаклдаги аризани ва ҳақ тўлаганлик тўғрисидаги ҳужжатни жамиятга юбориш орқали ўз имтиёзли ҳуқуқини тўлиқ ёки қисман амалга оширишга ҳақли. Бундай ариза мазкур имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати ичида жамиятга тақдим этилиши керак.

5.4.8. Имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати, агар бу муддат ўтгунига қадар жамиятнинг барча акциядорларидан имтиёзли ҳуқуқдан фойдаланиш тўғрисида ёки ундан фойдаланишдан воз кечиш ҳақида ёзма равишда аризалар олинган бўлса, тугайди.

5.4.9. Жамият имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати тугагунига қадар акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни уларни олиш бўйича имтиёзли ҳуқуққа эга бўлмаган шахсларга жойлаштиришга ҳақли эмас.

5.4.10. Имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати тугаганидан кейин қолган акциялар ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозлар уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгиланган тартибда жамият томонидан реализация қилинади.

5.4.11. Имтиёзли ҳуқуқдан бошқа шахс фойдасига воз кечишга йўл қўйилмайди.

5.5. Жойлаштирилган акцияларни жамият томонидан олиш

5.5.1. Жамият ўзи жойлаштирган акцияларни акциядорлар умумий йиғилишининг жойлаштирилган акцияларнинг бир қисмини олиш ва ушбу акцияларнинг умумий сонини камайтириш йўли билан жамият устав фондини камайтириш тўғрисидаги қарорига кўра,

шунингдек уларни кейинчалик белгиланган тартибда қайта сотиш мақсадида жамият кузатув кенгашининг қарорига қўра олишга ҳақли.

5.5.2. Агар муомалада қолган акцияларнинг номинал қиймати жамият устав фондининг қонунчиликда назарда тутилган энг кам миқдоридан камайиб кетадиган бўлса, жамият жойлаштирилган акцияларининг умумий сонини камайитириш мақсадида уларнинг бир қисмини олиш йўли билан жамиятнинг устав фондини камайитириш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли эмас.

5.5.3. Акциядорлар умумий йиғилишининг акцияларнинг умумий сонини камайитириш мақсадида уларни олиш йўли билан жамиятнинг устав фондини камайитириш тўғрисида қабул қилинган қарори асосида жамият томонидан олинган акциялар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бекор қилинади.

5.5.4. Акцияларни олиш тўғрисидаги қарорда олинадиган акцияларнинг турлари, Жамият оладиган ҳар бир турдаги акцияларнинг сони, акцияларни олиш нархи, акциялар ҳақини тўлаш шакли ва муддати, шунингдек акциялар қанча муддатда олиниши белгилаб қўйилиши керак.

5.5.5. Акцияларни олиш вақтида уларга ҳақ тўлаш пул маблағлари билан амалга оширилади. Акцияларни олиш муддати акцияларни олиш тўғрисидаги қарор билан белгиланади, бу муддат **ўн кундан** кам бўлмаслиги керак. Жамият томонидан оддий акцияларни олиш нархи уларнинг бозор қийматига мувофиқ белгиланади.

5.5.6. Қайси муайян турдаги акцияларни олиш тўғрисида қарор қабул қилинган бўлса, ўша акцияларнинг эгаси бўлган ҳар бир акциядор мазкур акцияларни сотишга ҳақли, жамият эса уларни олиши шарт. Агар жамият томонидан олиниши тўғрисида акциядорларнинг аризалари тушган акцияларнинг умумий сони мазкур уставда белгиланган чекловлар ҳисобга олинган ҳолда жамият олиши мумкин бўлган акцияларнинг сонидан ортиқ бўлса, акциядорлардан аризада кўрсатилган талабларга муносиб равишда акциялар олинади.

5.5.7. Акциялар олинадиган муддат бошланишига кечи билан **ўн кун** қолганда жамият муайян турдаги акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларни жамият томонидан акциялар олиниши тўғрисида оммавий ахборот воситаларида эълон қилиш ва ўз расмий веб-сайтида жойлаштириш орқали хабардор этиши шарт. Билдиришда мазкур Уставнинг **5.5.4. бандида** кўрсатиб ўтилган маълумотлар бўлиши лозим.

5.5.8. Жамият тасарруфига ўтган акциялар овоз бериш ҳуқуқини бермайди, овозларни санаб чиқишда ҳисобга олинмайди, улар бўйича дивидендлар ҳисоблаб чиқарилмайди.

5.5.9. Кейинчалик қайта сотиш мақсадида жамият тасарруфига ўтган акциялар улар жамият тасарруфига ўтган пайтдан эътиборан **бир йилдан** кечиктирмай реализация қилиниши керак, акс ҳолда акциядорларнинг умумий йиғилиши жамиятнинг устав фондини камайитириш тўғрисида қарор қабул қилиниши лозим. Кўрсатилган муддатда реализация қилинмаган акциялар бекор қилиниши керак.

5.5.10. Жамият томонидан ўз акцияларининг олиниши, агар қонун ҳужжатларида бошқача қоида белгиланмаган бўлса, мустақил равишда ёки қимматли қоғозлар бозорининг профессионал иштирокчилари орқали амалга оширилади.

5.5.11. Жамият ўзи чиқарган акциялар бўйича уларни қайтариб сотиб олиш шarti билан битимлар тузишга, шунингдек ўзи чиқарган акцияларни ишончли бошқарувга беришга ҳақли эмас.

6. Акциядорларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

6.1. Жамият акциядорларининг ҳуқуқлари қуйидагилардан иборат:
жамият акциядорларининг реестрига киритилиш;
депозитарийдаги депо ҳисобварағидан ўзига тааллуқли кўчирма олиш;
жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;

жамият тугатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофиқ мол-мулкнинг бир қисмини олиш;

акциядорларнинг умумий йиғилишларида овоз бериш орқали жамиятни бошқаришда иштирок этиш;

жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўғрисида тўлиқ ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;

олган дивидендини эркин тасарруф этиш;

қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;

ўзига етказилган зарарнинг ўрни қопланишини белгиланган тартибда талаб қилиш;

ўз манфаатларини ифодалаш ва ҳимоя қилиш мақсадида уюшмаларга ва бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларига бирлашиш;

қимматли қоғозларни олишда зарар кўриш, шу жумладан бой берилган фойда эҳтимоли билан боғлиқ таваккалчиликларни суғурта қилиш ҳуқуқига эга.

Акциядорлар қонун ҳужжатларига ва мазкур уставига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

6.2. Акциядор томонидан ҳуқуқларнинг амалга оширилиши бошқа акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан кўриқланадиган манфаатларини бузмаслиги лозим.

6.3. Акцияларни бошқа шахсга беришга доир чеклов белгиланиши акциядорни – мазкур акциялар эгасини қонунида белгиланган тартибда жамиятни бошқаришда иштирок этиш ва улар бўйича дивидендлар олиш ҳуқуқидан маҳрум қилмайди.

6.4. Оддий акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар қонунга ва жамият уставига мувофиқ акциядорларнинг умумий йиғилишида мазкур йиғилиш ваколатига кирадиган барча масалалар бўйича овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этиши мумкин, шунингдек дивидендлар олиш, жамият тугатилган тақдирда эса, ўзларига тегишли улушга мувофиқ жамият мол-мулкнинг бир қисмини олиш ҳуқуқига эга.

6.5. Жамият акциядорларининг мажбуриятлари:

жамиятга зарар етказилиши мумкин бўлган ҳатти-ҳаракатларга йўл қўймаслик;

имкон қадар жамият бошқа органлари томонидан қарорлар қабул қилинишини чеклайдиган ёхуд тўсқинлик қиладиган ҳаракатлар (ҳаракатсизлик)га йўл қўймаслик, акциядорнинг қонунчилик билан назарда тутилган ҳуқуқларини амалга ошириш бундан мустасно;

қонунчилик, мазкур устав ва акцияларни жойлаштириш тўғрисидаги қарорлар билан назарда тутилган муддат, тартиб ва усулларда акцияларни тўлаш;

устав талаблари ҳамда жамият бошқарув органлари қарорларини бажариш;

акциядор ўз акцияларига бўлган ҳуқуқларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи депозитарийни ўзига оид маълумотлардаги ўзгаришлар ҳақида ўз вақтида хабардор қилиш. Акциядор ўзига оид маълумотлар ўзгарганлиги ҳақидаги ахборотни тақдим этмаган ҳолларда, бунинг оқибатида акциядорга етказилган зарар учун марказий депозитарий ва акциядорнинг ўз акцияларига бўлган ҳуқуқларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи депозитарий жавобгар бўлмайди;

жамият ёки унинг фаолияти тўғрисидаги хизмат, тижорат сирини ёки қонун билан кўриқланадиган бошқа сирни ташкил этувчи ахборотни сақлаш;

минонитар акциядорлар томонидан жамиятнинг ҳужжатларини, шу жумладан махфий ахборотлари ва тижорат сирларини талаб қилиш орқали жамият фаолиятига тўсқинлик қилмаслик;

қонунчилик, мазкур устав ҳамда жамиятнинг ички ҳужжатлари билан назарда тутилган бошқа мажбуриятларни амалга ошириш.

7. Даромади (фойда)ни, дивидендларни тақсимлаш ва зарарни қоплаш тартиби

7.1. Солиқлар ва мажбурий тўловлар амалга оширилганидан сўнг жамият тасарруфида қолган даромад (фойда)ни тақсимлаш жамият кузатув кенгашининг тавсиясига кўра акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига мувофиқ амалга оширилади.

7.2. Дивиденд жамият соф фойдасининг акциядорлар ўртасида тақсимланадиган қисмидир.

7.3. Жамият акцияларнинг ҳар бир тури бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлаши шарт.

7.4. Дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

7.5. Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

7.6. Жамият молиявий йилнинг **биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи** натижаларига кўра ва (ёки) **молиявий йил** натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

Жамиятнинг молиявий йилнинг **биринчи чораги, ярим йиллиги** ва **тўққиз ойи** натижаларига кўра дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин **уч ой** ичида қабул қилиниши мумкин.

7.7. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисоботнинг ишончлилиги ҳақида аудиторлик хулосаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисобот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендларнинг миқдори жамият кузатув кенгаши томонидан тавсия этилган миқдордан кўп бўлиши мумкин эмас. акциядорларнинг умумий йиғилиши акцияларнинг муайян турлари бўйича дивидендлар тўламаслик тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивидендлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

7.8. Дивидендлар жамият тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

7.9. Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорида белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан **олтмиш** кундан кеч бўлмаслиги лозим.

7.10. Эгаси ёки эгасининг қонуний ҳуқуқий вориси ёхуд меросхўри томонидан уч йил ичида талаб қилиб олинмаган дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра жамият ихтиёрида қолади.

7.11. Жамият Ўзбекистон Республикаси норезидент акциядорининг ёзма талабига кўра унга ҳисобланган дивидендларни эркин айирбошланадиган валютага айирбошлаб, маблағларни норезидент акциядор тақдим этган банк ҳисобварағига ўтказиб бериши шарт.

Жамият акциядорларининг реестридан олинган, жамият томонидан тасдиқланган кўчирма ҳамда жамият бухгалтериясининг ҳисобланган дивидендлар суммаси ва улар ҳисобланган сана тўғрисидаги маълумотномаси айирбошлаш учун асос бўлиб хизмат қилади.

7.12. Акциядорларга дивидендларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш учун шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш ҳуқуқига эга.

7.13. Дивидендлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда жамиятнинг айби билан тўланмаган (олинмаган) тақдирда тўланмаган

(олинмаган) дивидендлар бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланган қайта молиялаштириш ставкаларидан келиб чиққан ҳолда пеня ҳисобланади. Тўланмаган (олинмаган) дивидендлар бўйича ҳисобланадиган пенялар миқдори тўланмаган (олинмаган) дивидендлар миқдорининг 50 фоизидан ортиқ бўлмаслиги керак.

Акциядор жамият томонидан ҳисобланган дивидендлар ва пенялар тўланишини суд тартибида талаб қилишга ҳақли. Акциядорнинг талаблари суд томонидан қаноатлантирилганда дивидендлар Жамият томонидан тўланмаган тақдирда, жамиятга нисбатан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тўловга қобилиятсизликни бартараф этиш ёки банкрот деб эълон қилиш тартиб-таомили қўлланилади.

7.14. Жамият:

агар дивидендлар тўланадиган пайтда жамиятда банкротлик белгилари мавжуд бўлса ёки жамиятда шундай белгилар дивидендларни тўлаш натижасида пайдо бўлса;

агар жамият соф активларининг қиймати унинг устав фонди ва захира фонди суммасидан кам бўлса, акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас.

Ушбу бандида кўрсатилган ҳолатлар тугатилгач, жамият ҳисобланган дивидендларни акциядорларга тўлаши шарт.

7.15. Жамият дивидендларнинг миқдорини улардан ундириладиган солиқларни инобатга олмаган ҳолда эълон қилади. Жамият тўланадиган дивидендлар миқдори тўғрисидаги маълумотларни қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органининг ва жамиятнинг расмий веб-сайтларида қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда эълон қилади.

7.16. Жамият фаолиятини амалга ошириш жараёнида юзага келган зарарларни акциядорлар умумий йиғилишининг қарори асосида қонунчилик билан йўл қўйиладиган жамиятнинг маблағлари ҳисобига қопланади. Бошқа маблағлар етишмаган ёки мавжуд бўлмаган тақдирда, жамиятнинг зарарлари ўрнини жамиятнинг захира фонди ҳисобига қоплаш мумкин.

8. Захира ва бошқа фондлар

8.1. Жамият, устав фондининг **15 (ўн беш) фоизи** миқдорида захира фондини ташкил этади. Жамиятнинг захира фонди жамиятнинг устав фондида белгиланган

миқдорга етгунига қадар ҳар йили соф фойдадан камида **5 (беш) фоиз** миқдорида мажбурий ажратмалар ўтказиш орқали шакллантирилади.

8.2. Бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, жамиятнинг захира фонди жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш, жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

Жамиятнинг захира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

8.3. Жамиятнинг захира фонди қисман сарфланиб бўлган ҳолларида, мажбурий ажратмалардан тикланади.

8.4. Жамият бошқа мақсадли фондларни ташкил этишга ҳақли. Фондларнинг мақсади, миқдори, ташкил қилиш манбалари ва фойдаланиш тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланади.

9. Жамиятни бошқариш ва Жамият фаолиятини назорат қилиш

9.1. Жамиятни бошқариш қонунчилик, мазкур устав ҳамда жамиятнинг ички ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

9.2. Жамиятни бошқариш акциядорларнинг умумий йиғилиши, кузатув кенгаши ҳамда Ижроия органи томонидан амалга оширилади.

Акциядорларнинг умумий йиғилиши, кузатув кенгаши ва ижроия органи жамиятнинг бошқарув органларидир.

Акциядорларнинг умумий йиғилиши – жамият бошқарувининг юқори органи.

Жамият кузатув кенгаши – жамият фаолиятининг умумий бошқарувини амалга оширувчи жамиятнинг ижроия органи, акциядорлар умумий йиғилишининг ваколатларига киритилган масалаларни ҳал қилиш бундан мустасно.

Жамият ижроия органи – жамиятнинг жорий фаолиятига раҳбарликни амалга оширувчи коллегиял ижро органи, акциядорлар умумий йиғилиши ҳамда кузатув кенгашининг ваколатларига киритилган масалалар бундан мустасно.

9.3. Жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолиятини назорат қилиш **тафтиш комиссияси** томонидан амалга оширилади.

9.4. Жамиятнинг **ички аудит хизмати** жамиятнинг бошқаруви, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан қонун ҳужжатларига, жамият уставига ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисобида ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали жамиятнинг бошқаруви, филиаллари ва ваколатхоналари ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

Ички аудит хизмати жамиятнинг кузатув кенгашига ҳисобдордир.

9.5. Қорпоратив қонунчилигига риоя этилиши устидан назорат қилиш вазифасини бажарувчи жамият **корпоратив маслаҳатчиси** томонидан амалга оширилади.

Корпоратив маслаҳатчиси жамиятнинг кузатув кенгашига ҳисобдордир.

9.6. Жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолиятини текшириш ва унга хулосаларни бериш жамият билан тузилган шартнома асосида жамият ваколатли орган томонидан белгиланган **аудиторлик ташкилоти** амалга оширади.

9.1. Акциядорларининг умумий йиғилиши

9.1.1. Акциядорларнинг умумий йиғилиши жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

9.1.2. Акциядорлар умумий йиғилиши ўз ишини қонунчилик, мазкур устави ва акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисидаги низоми асосида амалга оширади.

9.1.3. Жамият **ҳар йили** акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиши шарт.

9.1.4. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирмай ўтказилади.

Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида жамиятнинг кузатув кенгашини ва тафтиш комиссиясини сайлаш тўғрисидаги масалалар ҳал этилади, жамиятнинг йиллик ҳисоботи, жамият бошқаруви ва кузатув кенгашининг жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ҳисоботлари ва қонунда белгиланган бошқа ҳужжатлари кўриб чиқилади.

Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида **бир** фоизига эгалик қилувчи акциядорлар (акциядор) жамиятнинг молия йили тугаганидан кейин 90 кундан кечиктирмай акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши кун тартибига масалалар киритишга ҳамда жамият кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига бу органнинг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳақли.

9.1.5. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган Умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир.

Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши жамият кузатув кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, тафтиш комиссиясининг ёзма

талаби, шунингдек ёзма талаб тақдим этилган санада жамият овоз берувчи акцияларининг камида **беш** фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талаби асосида ўтказилади.

9.1.6. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;

жамиятни қайта ташкил этиш;

жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

жамият кузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар қўмитасининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш;

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) камайитириш;

ўз акцияларини олиш;

жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;

жамият тафтиш комиссиясининг аъзоларини (тафтишчисини) сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтиш комиссияси (тафтишчи) тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;

жамиятнинг ижроия органини тузиш, раҳбарларини сайлаш(тайинлаш), уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорларини белгилаш;

жамиятнинг йиллик ҳисоботини ва йиллик бизнес-режасини, шунингдек жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан келиб чиққан ҳолда жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;

жамиятнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;

жамият кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан, жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) хулосаларини эшитиш;

жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан, акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

имтиёзли ҳуқуқни қўлламаслик тўғрисида ушбу қонуннинг 35-моддасида назарда тутилган қарорни қабул қилиш;

“Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;

акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;

“Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 8 ва 9-бобларида назарда тутилган ҳолларда жамият томонидан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг ижроия органи хал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар жамиятнинг кузатув кенгаши хал қилиши учун берилиши мумкин эмас, қуйдаги масалалар бундан мустасно:

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайитириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш;

“Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуннинг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг ижроия органини тузиш, раҳбарларини сайлаш(тайинлаш), уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорларини белгилаш.

9.1.7. Овозга қўйилган масала бўйича акциядорлар умумий йиғилишининг қарори, агар Қонунда бошқача қоида белгиланмаган бўлса, жамиятнинг овоз берувчи акциялари эгалари бўлган, йиғилишда иштирок этаётган акциядорларнинг кўпчилик (**оддий кўпчилик**) овози билан қабул қилинади.

9.1.8. Қуйдаги масалалари бўйича:

жамият уставга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги уставни тасдиқлаш, жамият уставга жамиятнинг устав фондини кўпайтириш

ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайитириш билан билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;

жамиятни қайта ташкил этиш;

жамиятни тугатиш, тугатиш комиссиясини тайинлаш ҳамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

жамият кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг хулосаларини эшитиш;

қонунда ва мазкур уставда назарда тутилган ҳолларда жамият томонидан битимлар тузиш тўғрисида қарор акциядорлар умумий йиғилиши томонидан акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этаётган овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг **тўртдан уч қисмидан** иборат кўпчилик (**малакали кўпчилик**) овози билан қабул қилинади.

9.1.9. Акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритилмаган масалалар бўйича қарор қабул қилишга, шунингдек кун тартибига ўзгартишлар киритишга ҳақли эмас.

9.1.10. Акциядорлар умумий йиғилишини кун тартибига масалалар киритишга таклиф кўриб чиқиш, уни қақариш, шунингдек акциядорларнинг умумий йиғилишини олиб бориш тартиби бўйича акциядорлар умумий йиғилиши томонидан қарор қабул

килиш тартиблари қонунга мувофиқ умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланган акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисидаги низомда белгиланади.

9.1.11. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши ҳақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

9.1.12. Акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана уни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинган кундан эътиборан **ўн кундан** кам ва **ўттиз кундан** кўп эътиб белгиланиши мумкин эмас.

9.1.13. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик кўриладиганда акциядорларга тақдим этилиши лозим бўлган ахборотга (материалларга) жамиятнинг йиллик ҳисоботи, жамиятнинг йиллик молия-хўжалик фаолиятини текшириш натижалари юзасидан жамият тафтиш комиссиясининг ва аудиторлик ташкилотининг хулосаси, шунингдек жамиятнинг кузатув кенгаши ҳамда тафтиш комиссияси аъзолигига номзодлар тўғрисидаги маълумотлар, жамиятнинг уставига киритиладиган ўзгартириш ва қўшимчалар лойиҳаси ёки жамиятнинг янги таҳрирдаги устави лойиҳаси киради.

Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик кўриладиганда акциядорларга этилиши мажбурий бўлган қўшимча ахборотнинг (материалларнинг) рўйхати қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланиши мумкин.

9.1.14. Овозларни санаб чиқиш, акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиши учун акциядорларни рўйхатга олиш, шунингдек овоз бериш бюллетенларини тарқатиш учун жамият кузатув кенгаши томонидан **санок комиссияси** тузилиб, унинг аъзолари сони ва шахсий таркиби акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади.

Санок комиссияси акциядорларнинг умумий йиғилишида кворум бор ёки йўқлигини аниқлайди, умумий йиғилишда овоз бериш ҳуқуқларининг акциядорлар (уларнинг вакиллари) томонидан амалга оширилиши муносабати билан юзага келадиган масалаларни тушунтиради, овозга қўйиладиган масалалар бўйича овоз бериш тартибини тушунтиради, овоз беришнинг белгиланган тартиби ва акциядорларнинг овоз беришда иштирок этиш ҳуқуқларини таъминлайди, овозларни санаб чиқади ва овоз бериш яқунларини чиқаради, овоз бериш яқунлари тўғрисида баённома тузади, овоз бериш бюллетенларини Жамиятнинг архивига топширади.

9.1.15. Акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш ҳуқуқига акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан **уч иш куни** олдин шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган акциядорлар эга бўлади.

Жамият акциядорнинг талабига кўра акциядорга у акциядорларнинг Умумий йиғилишини ўтказиш учун шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрига киритилганлиги тўғрисида ахборот тақдим этиши шарт.

9.1.16. Акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш ҳуқуқи акциядор томонидан шахсан ёки унинг вакили орқали амалга оширилади.

Акциядор акциядорларнинг Умумий йиғилишидаги ўз вакилини исталган вақтда алмаштиришга ёки йиғилишда шахсан ўзи иштирок этишга ҳақлидир.

9.1.17. Агар акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами **эллик** фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатли (кворумга эга) бўлади.

Агар акциядорларнинг ўтказилмай қолган йиғилиши ўрнига чақирилган такрорий умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда

жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами **қирқ** фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг такрорий умумий йиғилиши ваколатли бўлади.

9.1.18. Акциядорларнинг умумий йиғилишида овоз бериш «**жамиятнинг овоз берувчи битта акцияси – битта овоз**» принципи бўйича амалга оширилади, жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоларини сайлаш бўйича кумулятив овоз беришни ўтказиш ҳоллари бундан мустасно.

9.1.19. Акциядорларнинг умумий йиғилишида кун тартиби масалалари бўйича овоз бериш овоз бериш бюллетенлари орқали амалга оширилади.

9.1.20. Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш яқунлари қонунда ҳамда мазкур уставда назарда тутилган тартиб ва муддатларда **ўттиз кундан** кечиктирмай акциядорлар эътиборига етказилади.

Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш яқунлари акциядорларнинг овоз бериш ўтказилган умумий йиғилишида ўқиб эшиттирилади, шунингдек акциядорларнинг умумий йиғилиши ёпилганидан кейин овоз бериш яқунлари тўғрисидаги ҳисоботни эълон қилиш орқали **қонунчиликда белгиланган муддатда** акциядорлар эътиборига етказилади.

9.2. Кузатув кенгаши

9.2.1. Жамиятнинг кузатув кенгаши жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, қонун ва мазкур устави билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

9.2.2. Жамият кузатув кенгаши ўз ишини қонунчилик, мазкур устав ва акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланган кузатув кенгаши тўғрисидаги низом асосида амалга оширади.

9.2.3. Жамият кузатув кенгаши аъзоларининг сони **етти** кишидан иборат.

Жамият кузатув кенгашининг аъзолари қонунда ва мазкур уставда назарда тутилган тартибда акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан **бир йил** муддатга сайланади.

9.2.4. Жамиятнинг кузатув кенгаши таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланиши мумкин.

Жамият ижроия органи аъзолари кузатув кенгашига сайланиши мумкин эмас.

Айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоси бўлиши мумкин эмас.

Жамиятнинг кузатув кенгаши таркибига сайланадиган шахсларга нисбатан қўйиладиган талаблар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган қарорда белгилаб қўйилиши мумкин.

Жамиятнинг кузатув кенгаши аъзолари сайлови кумулятив овоз бериш орқали амалга оширилади.

Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сони Жамиятнинг Кузатув кенгашига сайланиши лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тариқа олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақли.

Энг кўп овоз тўплаган номзодлар жамият кузатув кенгашининг таркибига сайланган деб ҳисобланади.

Жамият кузатув кенгашининг раиси кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан **кўпчилик** овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан кузатув кенгаши аъзолари томонидан сайланади.

Жамиятнинг кузатув кенгаши ўз раисини кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан **кўпчилик** овоз билан қайта сайлашга ҳақли.

9.2.5. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чоратadbирлар тўғрисида жамият ижроия органининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;

акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, бундан “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 65-моддасининг ўн биринчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно;

акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

умумий йиғилиш ўтказиш учун жамият акциядорларининг реестри шакллантириладиган санани белгилаш;

дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

“Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 59-моддаси биринчи қисмининг иккинчи хатбошисида назарда тутилган масалаларни акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиш;

мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;

жамиятнинг ижроия органини тузиш, раҳбарларини сайлаш(тайинлаш), уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

жамиятнинг ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсациялар миқдорларини белгилаш;

корпоратив маслаҳатчини тайинлаш ва унинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш; агар жамият уставида бундай лавозимни жорий этиш назарда тутилган бўлса;

ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;

аудиторлик текширувини ўтказиш тўғрисида, аудиторлик ташкилотини ва унинг хизматларига тўланадиган ҳақнинг энг кўп миқдорини белгилаш ҳақида қарор қабул қилиш;

жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва жамият кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;

жамиятнинг тафтиш комиссияси аъзоларига (тафтишчисига) тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;

дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;

жамиятнинг шўъба ва тобе ҳўжалик жамиятларини ташкил этиш;

“Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 8 ва 9-бобларида назарда тутилган ҳолларда битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш;

жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига жамиятнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайитириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;

“Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонуннинг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан, акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамиятнинг Устав фондини эълон қилинган акцияларнинг сони ва турлари доирасида қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш;

акцияларни жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидан келиб чиққан ҳолда белгилаш;

акциялар чиқариш тўғрисидаги қарорни тасдиқлаш;

эмиссия рисоласини тасдиқлаш;

аввал рўйхатдан ўтказилган қимматли қоғозлар чиқаришларига (қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор ва (ёки) рисолага) ўзгартиришлар ва (ёки) қўшимчалар киритиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

жамият ўзи жойлаштирган акцияларни уларни кейинчалик белгиланган тартибда қайта сотиш мақсадида қарор қабул қилиш.

Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун жамиятнинг ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

9.2.6. Жамият кузатув кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади, Кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

Жамият кузатув кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

9.2.7. Жамият кузатув кенгашининг мажлиси кузатув кенгашининг раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, жамият кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси, ижроия органи аъзосининг, шунингдек жамият овоз берувчи акцияларининг камида 1 фоиз эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра чақирилади.

Жамият кузатув кенгаши мажлислари унинг раиси томонидан **ҳар чоракда камида бир марта** чақирилади. Зарурият кўра жамият кузатув кенгашининг мажлислари **чоракда бир мартадан кўпроқ** ўтказилиши мумкин.

Янги бир йил муддатга сайланган кузатув кенгашининг биринчи мажлиси жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоларидан бири томонидан мажлис чақирилиши тўғрисидаги бошқа кузатув кенгаши аъзоларини хабардор қилиш орқали чақирилади. кузатув кенгашининг ушбу мажлисида жамият кузатув кенгаши раисини сайлаш масаласи кўриши шарт.

Юқоридаги 9.2.7. бандида белгиланган шахс томонидан кузатув кенгаши мажлисини чақириш тўғрисидаги ёзма талаб келиб тушган тақдирда, кузатув кенгашининг раиси келиб тушган талабни кўриб чиқишга мажбур. Жамият кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш тўғрисидаги талабда мажлис кун тартибига киритилиши керак бўлган масалалар уларни киритиш сабаблари кўрсатилган ҳолда таърифланган ҳамда мажлис чақирилишини талаб қилаётган шахснинг электрон манзили бўлиши керак. Талаб тақдим этган санадан эътиборан **ўн кун** ичида жамият кузатув кенгашининг раиси мажлисни чақириш тўғрисида ёки мажлисни чақиришни рад этиш ҳақида қарор қабул қилиши керак. Чақириш тўғрисидаги қарор қабул қилинган тақдирда талабда кўрсатилган масалани (масалаларни) кўриб чиқиш бўйича кузатув кенгаши мажлиси кузатув кенгаши раиси

томонидан тегишли талаб олинганидан бошлаб **ўттиз кунидан** кечиктирмай ўтказилиши керак. Жамият кузатув кенгаши раиси томонидан мажлиси чақириш ёки бундай мажлисни чақиришни рад этиш ҳақидаги асослантирилган қарори мажлис чақиришни талаб қилган шахсга қарор қабул қилинган пайдан эътиборан **уч** кунидан кечиктирмай электрон манзил орқали юборилади.

9.2.8. Жамият кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум аниқланади. Жамият кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг камида **етмиш беш** фоизи иштирок этганида кворум ҳисобланади. Жамият кузатув кенгаши аъзоларининг сони мазкур уставда назарда тутилган миқдорнинг **етмиш беш** фоизидан кам бўлган тақдирда, жамият кузатув кенгашининг янги таркибини сайлаш учун акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириши шарт. Кузатув кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг бундай навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилишга, шунингдек жамият бошқарув раисининг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, унинг вазифасини вақтинча бажарувчини тайинлашга ҳақлидир.

9.2.9. Жамиятнинг кузатув кенгаши мажлиси кворуми мавжуд бўлган тақдирда жамият кузатув кенгаши ваколатли бўлади. Кузатув кенгаши мажлисини кузатув кенгаши раиси, у бўлмаган тақдирда эса, унинг кузатув кенгашининг аъзоларидан бири очади, мажлис кун тартибини эълон қилади ва мажлисини олиб боради. Йиғилиш кун тартиби масаласи бўйича кузатув кенгаши раиси, кузатув кенгаши аъзоси ёки кун тартиби масаласи бўйича маъруза билан таклиф этилган шахс чиқишлари тингланади. Чиқишларнинг натижаларига кўра кун тартибидаги масала муҳокама қилинади. Овозга қўйилган савол бўйича овоз берилади. Кузатув кенгаши раиси, у бўлмаган тақдирда эса, унинг кузатув кенгашининг аъзоларидан бири овозга қўйиш натижаларини ва қабул қилинган қарорни ўқиб эшиттиради. Кун тартибига қўйилган масалалар кўриб чиқилиши натижасига кўра, кўрсатилган шахс йиғилишни ёпиқ деб эълон қилади.

9.2.10. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар, агар кузатув кенгашининг мажлисини чақириш ва ўтказиш тартибини белгиловчи қонун ва мазкур уставда, ўзгача қоида назарда тутилмаган бўлса, мажлисда ҳозир бўлганларнинг **кўпчилик** овози билан қабул қилинади. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида масалалар ҳал этилаётганда кузатув кенгашининг **ҳар бир аъзоси битта овозга** эга бўлади. Жамият кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини кузатув кенгашининг бошқа аъзосига беришига йўл қўйилмайди. Жамият кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда Жамият кузатув кенгаши раиси **ҳал қилувчи овозига** ҳуқуқи эга.

Жамият кузатув кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

Қонуннинг 18-моддасининг иккинчи ва тўртинчи қисмларида, 30-моддасининг 5-хат бошида, 84-моддасининг 1-хат бошида, 88-модданинг 5-хат бошида назарда тутилган ва жамият уставининг 4.3. ва 4.4. бандида кўрсатилган масалалар бўйича қарор жамият кузатув кенгаши томонидан бир овоздан қабул қилинади.

Юқоридаги хат бошидан назарда тутилган масалалар бўйича жамият кузатув кенгашининг яқдиллигига эришилмаган тақдирда мазкур масалалар кузатув кенгашининг қарорига кўра акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун олиб чиқилиши мумкин.

9.2.11. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг **ўн кундан** кечиктирмай тузилади.

Мажлис баённомасида қуйидагилар кўрсатилади:

мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;

мажлисда ҳозир бўлган шахслар;

мажлиснинг кун тартиби;

овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш яқунлари;

қабул қилинган қарорлар.

Жамият кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган жамият кузатув кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

9.2.12. Жамият кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни ижроия органига ижро этиш учун топширилади. Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда мазкур қарор ҳақидаги ахборот жамиятнинг бошқарувига кузатув кенгашининг мажлиси ўтказиладиган куни топширилади.

9.2.13. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра жамият кузатув кенгашининг аъзоларига улар ўз вазифаларини бажариб турган давр учун ҳақ тўланиши ва (ёки) кузатув кенгашининг аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатларининг ўрни қопланиши мумкин. Бундай ҳақ ва тўловларнинг миқдорлари “Кузатув кенгаши тўғрисида”ги Низомда кўрсатилиб акциядорларнинг умумий йиғилиш қарори билан тасдиқланади.

9.2.14. Жамият кузатув кенгашининг аъзолари ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиши ҳамда белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

Агар бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган жамият кузатув кенгаши аъзолари жавобгар бўлмайди, бундан Қонуннинг 90-моддасида белгиланган ҳоллар мустасно.

Жамият ёки у жойлаштирган акцияларнинг ҳаммаси бўлиб камида **бир** фоизига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) жамиятга етказилган зарарларнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан жамиятнинг кузатув кенгаши аъзоси устидан судга мурожаат қилишга ҳақли.

9.3. Ижроия органи

9.3.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш коллегиал ижроия органи яъни жамият бошқарув раиси ва унинг 6 нафар асосий тузилмавий хизматлари ва бўлинмаларининг раҳбарлари томонидан амалга оширилади.

9.3.2. Жамият ижроия органи ўз ишини қонунчилик, мазкур устав ва акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан тасдиқланган ижроия органи тўғрисидаги низом асосида амалга оширади.

9.3.3. Жамият ижроия органи аъзоларининг сони **етти** кишидан иборат. Ижроия органи таркибига раис ҳамда жамиятнинг асосий тузилмавий хизматлари ва бўлинмаларининг раҳбарлари киради. Ижроия органи раҳбари бошқарув раиси ҳисобланади. Ижроия органи таркиби жамиятнинг “ижроия органи тўғрисида”ги низомда белгиланади.

Ижроия органи раҳбари ва унинг ўринбосарларини тайинлаш учун танлов ўтказиш тартиби “Андижон биокимё заводи” акциядорлик жамиятининг бошқарув лавозимлари учун танловни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича Регламентга асосан амалга оширилади.

Бунда, Ижроия органи раҳбари ва унинг ўринбосарларини тайинлаш бўйича танлов ғолиблари Вазирлар Маҳкамаси билан келишиш учун Давлат активларини бошқариш агентлигига тақдим этилади.

Агарда, жамият ижроия органи аъзоларини сайлаш (тайинлаш) масаласи акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритилган тақдирда, акциядорлар вакили сифатида иштирок этувчи ижроия органи аъзолари, ижроия органига аъзолар сайлаш масаласида овоз беришда иштирок этмайди ва овозлари ҳисобга олинмайди.

Жамият ижроия органи аъзоларининг, шу жумладан бошқарув раиси, ҳуқуқ ва мажбуриятлари тегишинча қонун ва бошқа қонун ҳужжатларида, мазкур уставда ҳамда уларнинг ҳар бири жамият билан **бир йил** муддатга тузадиган шартномада белгиланади.

Шартнома жамият номидан жамият кузатув кенгашининг раиси ёки кузатув кенгаши ваколат берган шахс томонидан имзоланади.

Жамият бошқарувининг раиси ва унинг ўринбосарлари билан тузиладиган шартномада унинг жамият фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича мажбуриятлари ҳамда жамиятнинг йиллик бизнес-режасини бажариш қандай бораётганлиги юзасидан акциядорларнинг умумий йиғилиши ва жамият кузатув кенгаши олдида берадиган ҳисоботларининг даврийлиги назарда тутилиши керак. Жамиятнинг ижроия органи аъзоларига тўланадиган ҳақ миқдори жамият фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади ва шартномада белгиланган бўлиши керак.

Жамият кузатув кенгаши жамиятнинг ижроия органи аъзолари билан тузилган шартномани, агар улар шартнома шартларини бузган тақдирда, жамият уставини қўпол тарзда бузса ёки уларнинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) туфайли жамиятга зарар етказилган бўлса, муддатидан илгари тугатиш (бекор қилиш) ҳуқуқига эга. Жамият кузатув кенгаши жамият ижроия органининг аъзолари билан тузилган шартномани, агар улар мазкур уставини қўпол тарзда бузса ёки уларнинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) туфайли жамиятга зарар етказилган бўлса, муддатидан илгари тугатиш (бекор қилиш) ҳуқуқига эга.

Жамиятнинг ижроия органи аъзоларининг (шу жумладан бошқарув раисининг) шартномаларини амал қилиш муддатини узайтириш, шартномаларни қайта тузиш ёки уларни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида кузатув кенгаши томонидан ҳар йили қарор қабул қилинади.

Ижроия органи аъзоларининг шартномаларини амал қилиш муддатини узайтириш, шартномаларни қайта тузиш ёки уларни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида қарор бошқарув раиси тақдимномасига биноан амалга оширилади.

9.3.4. Жамиятнинг бошқарув раиси вазифаларини бошқа ташкилотларнинг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга фақат жамият кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

9.3.5. Жамият ижроия органининг ваколатига жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг ёки жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.

Жамият ижроия органининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

акциядорлар умумий йиғилишининг ва жамият кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этиш;

ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни сотиш, бажарилаётган ишларни ҳамда хизмат кўрсатилаётган нархларини тасдиқлаш;

жамиятнинг акциядорлар умумий йиғилишининг ёки кузатув кенгашининг ваколатларига киритилмаган ички меъёрий ҳужжатларини тасдиқлаш;

жамият фойдасини тақсимлаш тўғрисидаги тавсияни тайёрлаш учун кузатув кенгашига таклифни киритиш;

бошқарув раиси томонидан киритилган масалаларни ҳал этиш;

қонунчилик ва мазкур устав мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

9.3.6. Жамиятнинг ижроия органи мажлисларини ўтказишни бошқарув раиси ташкил этади, у жамият номидан барча ҳужжатларни ҳамда жамият ижроия органи мажлиси баённомаларини имзолайди, жамиятнинг ижроия органи ўз ваколат доирасида қабул қилган қарорларга мувофиқ жамият номидан ишончномасиз иш юритади.

Жамият ижроия органи мажлислари унинг раиси томонидан заруриятига кўра ижроия органи нинг бошқа аъзоларига хабар бериш йули билан чақирилади.

Жамиятнинг ижроия органи мажлиси қворуми мавжуд бўлган тақдирда жамият ижроия органи ваколатли бўлади. Ижроия органи мажлисини ўтказиш учун қворум ижроия органи аъзолигига сайланган аъзоларнинг камида **олтмиш** фоизи иштирок этганида қворум ҳисобланади.

Ижроия органининг мажлисида қарорлар агар қонун ҳужжатларида ўзгача қоидалар назарда тутилмаган бўлса, мажлисда ҳозир бўлганларнинг **кўпчилик** овози билан қабул қилинади.

Жамият ижроия органи мажлисида масалалар ҳал этилаётганда ижроия органининг ҳар бир аъзоси **битта** овозга эга бўлади. Ижроия органининг бир аъзоси ўз овозини ижроия органининг бошқа аъзосига йўл қўйилмайди. Ижроия органи аъзоларининг овозлари тенг бўлинган ҳолларда ижроия органининг қарорини қабул қилишда жамият бошқаруви раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

Жамият ижроия органининг мажлисида баённома юритилади. Ижроия органи мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг **уч кундан** кечиктирмай тузилади. Мажлис баённомасида қуйидагилар кўрсатилади:

мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;

мажлисда ҳозир бўлган шахслар;

мажлиснинг кун тартиби;

овоз беришга қўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш яқунлари;

қабул қилинган қарорлар.

Ижроия органи мажлисининг баённомаси бошқарув раиси томонидан имзоланади, у мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади. жамият ижроия органи мажлисининг баённомасидан кўчирмани жамият бошқарув раиси имзоланади, у мажлис баённомаси ишончилиги учун жавобгар бўлади.

9.3.7. Жамият бошқаруви раисининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

ўз ваколатлари доирасида жамиятнинг самарали ва барқарор ишини таъминлаган ҳолда унинг жорий фаолиятига раҳбарликни амалга ошириш;

жамият номидан ишончномасиз иш юритиш, шу жумладан унинг манфаатларини ифодалаш;

жамият номидан битимлар тузиш;

жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини тайинлаш;

штатларни тасдиқлаш ҳамда унга тегишли ўзгартишлар киритиш, жамият ходимларини ишга қабул қилиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузиш ва бекор қилиш, ва уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллаш, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини сақлаб туришини таъминлаш;

жамият ишчи ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида уй жой ва зарурий эҳтиёж бўлган мулкларни сотиб олиш учун, уларга қайтариб бериш шарти билан 10 миллион сўмгача молиявий ёрдамлар кўрсатади;

жамият бизнес режасида белгиланган хомийлик маблағлари доирасида Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам ойлик иш ҳаққининг 50 баробаригача бўлган хомийликларни бошқа харажатларни қисқартириш эвазига мустақил амалга оширади;

жамиятни малакали кадрлар билан таъминлайди, жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қobiliятларидан энг яхши фойдаланиш чораларини кўради;

жамиятнинг барча ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;

жамият номидан ҳужжатларни имзолаш;

жамият номидан ҳаракат қилиш учун ишончномалар бериш;

банкларда ҳисоб-китоб ва бошқа рақамлар очиш;

муовинлар орасида мажбуриятларни тақсимлаш ва ходимлар иш мажбуриятлари бўйича қўлланмаларни тасдиқлаш;

жамиятнинг акциядорлар умумий йиғилишининг, кузатув кенгашининг ёки ижроия органи ваколатларига киритилмаган ички меъёрий ҳужжатларини тасдиқлаш;
жамият кундалик фаолиятини амалга ошириш ва акциядорлар умумий йиғилишининг, кузатув кенгашининг ёки ижроия органи ваколатларига киритилмаган масалалар бўйича қарорлар қабул қилиш.

9.3.8. Бошқарув раиси қуйидагиларга мажбур:

жамиятнинг йиллик бизнес-режалари, акциядорлар умумий йиғилиши ва кузатув кенгаши қарорлари бажарилишини таъминлаш;

жамиятни малакали ходимлар билан таъминлаш, ходимларнинг билимлари, малакаси, тажрибаси ва қоибииятларидан самарали равишда фойдаланиш бўйича чораларни кўриш;

жамият ходимларининг ижтимоий кафолатларига риоя қилиниши ва меҳнати муҳофаза қилинишини таъминлаш;

жамият ва унинг ходимлари томонидан жамият фаолиятида қонунчилик талабларига риоя қилинишини таъминлаш;

жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботининг тегишли ҳолати ва ҳаққонийлиги таъминлаш;

бир йилда бир марта акциядорлар умумий йиғилишида йиллик ҳисоботи тўғрисида тақдим этиш;

ҳар чоракда кузатув кенгаши олдида жамиятнинг йиллик бизнес-режаси бажарилишининг ҳолати тўғрисида ҳисобот бериш;

тегишли органлар, акциядорлар, кредиторлар ва оммавий ахборот воситаларида жамиятнинг ҳар йилги молиявий ва бошқа ҳисоботи, фаолияти тўғрисидаги ахборот ва маълумотларни ўз вақтида тақдим этилиши ва чоп этилишини назорат қилиш;

акциядорларга қонунчилик билан бериладиган ҳуқуқларини ҳимоя қилишини таъминлаш;

маъмурий харажатлар ҳисоби ва бошқалар билан тасдиқланган маблағлар доирасида мол-мулкни сотиб олиш ва харажатларни амалга ошириш;

шартномалар бўйича мажбуриятларнинг ижросини таъминлаш;

қонунчилик ва мазкур устави мувофиқ бошқа мажбуриятлар.

Жамият ижроия органининг аъзоларига улар ўз вазифаларини бажариб турган давр учун ҳақ тўланиши ва (ёки) ижроия органининг аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатларининг ўрни қопланиши кузатув кенгашининг қарорига асосан амалга оширилади. Бундай ҳақ ва тўловларнинг миқдорлари акциядорларнинг умумий йиғилиш томонидан тасдиқланадиган “Ижроия органи тўғрисида”ги Низомга асосан кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

9.3.9. Жамият ижроия органи аъзолари ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда жамиятнинг манфаатларини кўзлаб иш тутиши ҳамда белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

Агар бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг жамият олдидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган жамият бошқарув аъзолари жавобгар бўлмайди, бундан Қонуннинг 90-моддасида белгиланган ҳоллар мустасно.

Жамият ёки у жойлаштирган акцияларнинг ҳаммаси бўлиб камида **бир** фоизига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) жамиятга етказилган зарарларнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан жамиятнинг ижроия органи аъзоси устидан судга мурожаат қилишга ҳақли.

9.4. Тафтиш комиссияси

9.4.1. Жамиятнинг молия-ҳўжалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг Умумий йиғилиши томонидан **бир йил муддатга** уч кишидан иборат бўлган **тафтиш комиссиясини** сайлайди.

9.4.2. Жамият тафтиш комиссиясининг ўз ишини қонунчилик, мазкур устав ва акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган низом асосида амалга оширади.

9.4.3. Жамият тафтиш комиссияси аъзоларига доир малака талаблари акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланади.

Айни бир шахс айни бир жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

Жамият тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида жамият кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

9.4.4. Жамият тафтиш комиссиясининг ваколат доираси қонунчилик ва мазкур устав билан белгиланади.

9.4.5. Акциядорлар тафтиш комиссиясининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва жамият тафтиш комиссияга зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни жамият ижроия органида мансабни эгаллаб турган шахслардан ёзма талаби асосида олиш. Жамият тафтиш комиссияси ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;

Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш ва текшириш яқунларига кўра хулосани тузиш ва акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишига эшитишга тақдим этиш;

Тафтиш комиссияси жамиятда аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани тузиш ва жамият кузатув кенгашининг мажлисига тақдим этиш;

қонунчиликка ва мазкур уставга мувофиқ акциядорларнинг навбатдан ташқари Умумий йиғилиши чақирилишини талаб қилиш;

қонунчиликка ва мазкур уставга мувофиқ кузатув кенгашини мажлисини чақирилишини талаб қилиш;

Тафтиш комиссиянинг ваколат доирасига қонунчиликка ва мазкур уставга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

9.4.6. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, жамият кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камида **беш** фоизига эгаллик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра жамият кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан **бир йиллик** ёки **бошқа давр** ичидаги фаолият яқунлари бўйича амалга оширилади.

9.4.7. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш яқунларига кўра жамиятнинг тафтиш комиссияси хулоса тузади, бу хулосада:

Жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;

бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

9.4.8. Тафтиш комиссияси жамиятда аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани **ҳар чоракда** жамият кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқади.

9.4.9. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра жамият тафтиш комиссиянинг аъзоларига улар ўз вазифаларини бажариб турган давр учун ҳақ тўланиши ва (ёки) тафтиш комиссиянинг аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ

харажатларининг ўрни қопланиши (компенсация қилиниши) мумкин. Бундай ҳақ ва тўловларнинг (компенсацияларнинг) миқдорлари акциядорларнинг умумий йиғилиш томонидан тасдиқланадиган “Тафтиш комиссияси тўғрисида”ги Низомда белгиланади.

9.5. Ички аудит хизмати

9.5.1 Ички аудит хизмати жамиятнинг кузатув кенгашига ҳисобдордир.

9.5.2. Ички аудит хизмати жамиятнинг ижроия органи, ваколатхоналари ва филиаллари томонидан қонун ҳужжатларига, таъсис ҳужжатлари ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда тўғри акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя

этилишини текшириш ва бу борада мониторинг олиб бориш орқали жамиятнинг ижроия органи, ваколатхоналари ва филиаллари ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

9.5.3. Ички аудиторлик хизматининг фаолияти ва вазифалари акциядорларнинг умумий йиғилиш томонидан тасдиқланадиган “Ички аудиторлик хизмати тўғрисида”ги Низомга асосан ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибга мувофиқ белгиланиб амалга оширилади.

9.6. Корпоратив маслаҳатчиси

9.6.1. Корпоратив қонунчилигига риоя этилиши устидан назорат қилиш вазифасини жамият **Корпоратив маслаҳатчиси** бажаради.

9.6.2. Жамият Корпоратив маслаҳатчиси кузатув кенгашига ҳисобдордир.

9.6.3. Жамият Корпоратив маслаҳатчининг ўз ишини қонунчилик, мазкур устав ва кузатув кенгаши томонидан тасдиқланадиган низом асосида амалга оширади.

9.7. Аудиторлик ташкилоти

9.7.1. **Аудиторлик ташкилоти** – аудиторлик фаолиятини амалга ошириш учун лицензияга эга бўлган юридик шахсдир.

9.7.2. Жамият **ҳар йили** йиллик молиявий ҳисоботини текшириш ва тасдиқлаш учун жамият ёки унинг акциядорлари билан мулкӣ манфаатдорликда бўлмаган аудиторлик ташкилотини жалб қилиши шарт.

Аудиторлик текшируви ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини танлаш қонунчиликка мувофиқ амалга оширилади.

9.7.3. Аудиторлик ташкилоти жамият билан тузилган шартномага мувофиқ қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текширади ва унга аудиторлик хулосаси тақдим этади.

9.7.4. Аудиторлик ташкилоти жамиятнинг молиявий ҳисоботи ва молияга доир бошқа ахборотлар ҳақида нотўғри яқун баён этилган аудиторлик хулосаси тузганлик оқибатида етказилган зарар учун жамият олдида жавобгар бўлади.

10. Ҳисоб ва ҳисобот

10.1. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисобини юритиши ва молиявий ҳисобот тақдим этиши шарт.

10.2. Жамиятда бухгалтерия ҳисобининг ташкил этилиши, ҳолати ва ишонччилиги, тегишли органларга **ҳар йилги** ҳисобот ва бошқа молиявий ҳисоботлар, шунингдек Жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида акциядорларга, кредиторларга тақдим этиладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар ўз вақтида тақдим этилиши учун жавобгарлик Жамият Бошқаруви зиммасида бўлади.

10.3. Жамиятнинг молиявий ҳисоботида кўрсатилган ва акциядорларнинг Умумий йиғилишига тақдим этиладиган молиявий ҳисоботдаги, бухгалтерия балансидаги, фойда ва зарарлар ҳисобварағидаги маълумотларнинг ишончлилиги мулкий манфаатлари Жамият ёки унинг акциядорлари билан боғлиқ бўлмаган аудиторлик ташкилоти томонидан тасдиқланган бўлиши керак.

10.4. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги йиллик ва чораклик ҳисоботлари бошқарув раиси тайёрлайди.

10.5. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги йиллик ва чораклик ҳисоботлари қонунчилик талабларига кўра тузилади.

10.6. Жамиятнинг йиллик ҳисоботи акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан ўн кундан кечиктирмай жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан дастлабки тарзда тасдиқланиши лозим.

10.7. Жамият халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тузилган йиллик молиявий ҳисоботни у халқаро аудит стандартларига мувофиқ ташқи аудитдан ўтказилганидан кейин, акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан камида икки ҳафта олдин эълон қилиши шарт.

11. Ҳужжатларни сақлаш

11.1. Жамият:

жамиятнинг уставини, уставга киритилган, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган ўзгартиш ва қўшимчаларни, жамиятни ташкил этиш тўғрисидаги қарорни, жамият давлат рўйхатидан ўтказилганлиги ҳақидаги гувоҳномани;

жамиятнинг ўз балансидаги мол-мулкка бўлган ҳуқуқларини тасдиқловчи ҳужжатларни;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ва жамиятнинг бошқа бошқарув органлари томонидан тасдиқланадиган ҳужжатларни;

жамиятнинг филиали ёки ваколатхонаси ҳақидаги низомни;

жамиятнинг йиллик ҳисоботини;

эмиссиявий қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарорларни;

акциялар эмиссияси рисоласини;

бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатларни;

тегишли органларга тақдим этиладиган молиявий ҳисоботларни;

жамият акциядорлари умумий йиғилишларининг, кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ва бошқаруви мажлисларининг баённомаларини, шунингдек жамият бошқарув раисининг буйруқларини;

жамиятнинг аффилланган шахслари рўйхатларини;

жамият акциядорларининг реестрларини;

жамият тафтиш комиссиясининг, аудиторлик ташкилотининг хулосалари ва ҳисоботларини, назорат қилувчи давлат органларининг текширувлари далолатномаларини сақлаши шарт.

Жамият қонун ҳужжатларига ва мазкур уставга мувофиқ бошқа ҳужжатларни ҳам сақлаши шарт.

12. Жамият ва жамиятнинг аффилланган шахслари тўғрисидаги ахборот

12.1. Жамият мазкур уставининг 11.1.-моддасида назарда тутилган ҳужжатлардан акциядорларнинг фойдаланиш имкониятини таъминлайди, бундан бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатлар, бошқарув мажлисларининг баённомалари, шунингдек жамият бошқарув раисининг буйруқлари ва жамият акциядорларининг реестри мустасно.

12.2. Жамият акциядорнинг ёзма талабига кўра унга мазкур уставда назарда тутилган ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини ҳақ эвазига тақдим этиши шарт.

Ҳақ миқдори жамият томонидан белгиланади ҳамда ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини тайёрлаш харажатларининг қийматидан ва ҳужжатларни почта орқали жўнатиш билан боғлиқ харажатлардан ортиб кетмаслиги керак.

Жамият сўралаётган ҳужжатларни акциядорга электрон шаклда тақдим қилишга ҳақли.

12.3. Жамият акциядорнинг ёки ҳар қандай манфаатдор шахснинг талабига кўра **уч** иш куни ичида уларга жамиятнинг устави, шу жумладан уставга киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар билан танишиб чиқиш имкониятини бериши шарт.

Жамият акциядорнинг талабига кўра унга жамият уставининг кўчирма нусхасини бериши шарт.

12.4. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва муддатларда ўзи тўғрисидаги ахборотни ошкор қилишни амалга ошириши шарт.

Агар жамият акциялари фонд биржасининг листингига киритилган бўлса фонд биржасининг расмий веб-сайтида жамият уставининг матнини, шу жумладан унга доир ўзгартиш ва қўшимчаларни, шунингдек ошкор этилиши мажбурий бўлган бошқа ахборотни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда эълон қилиши шарт.

Фонд биржасининг расмий веб-сайтида ахборотнинг ошкор қилинганлиги Жамиятни қонунда назарда тутилган ҳолларда давлат органларининг ёзма сўровига кўра ахборот тақдим этиш мажбуриятидан озод қилмайди.

12.5. Жамиятнинг аффилланган шахси қонунчилик мувофиқ аффилланганлик асослари вужудга келган пайтдан эътиборан **уч** иш кунидан кечиктирмай жамиятни қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланган маълумотларни батафсил кўрсатган ҳолда ўзининг аффилланганлиги тўғрисида ёзма шаклда хабардор қилиши шарт.

Агар аффилланган шахснинг айби билан кўрсатилган ахборот тақдим этилмаганлиги ёки ўз вақтида тақдим этилмаганлиги натижасида жамиятга мулкӣ зарар етказилган бўлса, аффилланган шахс жамият олдида ўзи етказган зарар миқдорида жавобгар бўлади.

12.6. Жамият ўзининг аффилланган шахслари ҳисобини юритиши ва улар тўғрисида қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ ҳисобот тақдим этиши шарт. Жамият аффилланган шахслар рўйхатини қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланган тартибда ва муддатларда ҳар йили эълон қилиши шарт.

13. Жамият томонидан йирик битимлар тузиш

13.1. Жамият томонидан мол-мулкни олиш ёки уни бошқа шахсга бериш ёхуд мол-мулкни бошқа шахсга бериш эҳтимоли билан боғлиқ битим (шу жумладан қарз, кредит, гаров, кафиллик) ёки ўзаро боғланган бир нечта битим, агар бошқа шахсга берилаётган мол-мулкнинг ёки олинаётган мол-мулкнинг баланс қиймати бундай битимларни тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилинаётган санада жамият соф активлари миқдорининг **ўн беш** фоизидан ортиғини ташкил этса, йирик битим деб ҳисобланади, кундалик хўжалик фаолиятини юритиш жараёнида тузиладиган битимлар ҳамда акцияларни ва бошқа қимматли қоғозларни жойлаштириш билан боғлиқ бўлган битимлар бундан мустасно.

13.2. Йирик битим жамият акциядорларининг умумий йиғилиши ёки кузатув кенгаши ушбу битим бўйича қарор қабул қилганидан кейин жамиятнинг бошқарув томонидан амалга оширилади.

13.3. Йирик битим тузиши тўғрисидаги қарор қонунга мувофиқ қабул қилинади.

14. Жамиятнинг аффилланган шахслари билан битимлар тузиш

14.1. Жамият битим тузишидан манфаатдор шахслар мазкур жамиятга нисбатан аффилланган шахслар деб эътироф этилади.

14.2. Жамиятнинг аффилланган шахслари деб қонунчилик мувофиқ эътироф этилади.

14.3. Аффилланган шахс жамият билан битим тузишда аффилланган эканлиги тўғрисида тузилиши кутилаётган битим ҳақидаги маълумотлар бериши, ушбу шахс билан тузилиши кутилаётган битимни ўрганиши ва аффилланган шахс билан тузилаётган битимни (битимларни) маъқуллаш ҳақида қарор қабул қилиш тартиблари, ҳамда аффилланган шахс билан битимлар тузишдаги истиснолар қонунчиликда белгиланади.

14.4. Агар аффилланган шахс билан тузилаётган битим айти бир вақтда йирик битим бўлса, битимни тузиш тартибига қонунчиликда белгиланган йирик битим тузишга доир қоидалар қўлланилади.

15. Жамиятни қайта ташкил этиш ва тугатиш

15.1. Жамиятни қайта ташкил этиш қўшиб юбориш, қўшиб олиш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартириш шаклида қонун ҳужжатлари билан белгиланган ҳолларда ва тартибда амалга оширилади.

15.2. Жамият умумий йиғилиш қарорига ёки суднинг қарорига кўра тугатилиши мумкин.

Жамиятни тугатилиши қонун ҳужжатлари билан белгиланган ҳолларда ва тартибда амалга оширилади.

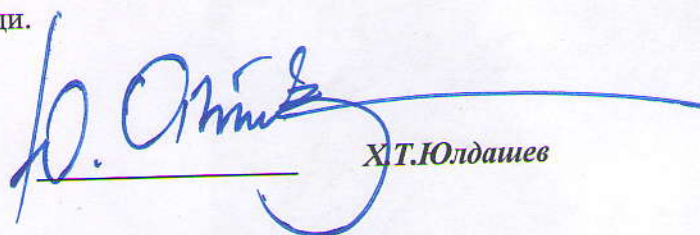
16. Яқуний қоидалар

16.1. Мазкур устав Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатига олинган вақтдан бошлаб кучга киради.

16.2. Мазкур уставда ўз аксини топмаган масалалар қонун ҳамда Ўзбекистон Республикасининг бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлари билан тартибга солинади.

16.3. Агар қонунчиликда мазкур уставда назарда тутилганидан бошқача қоидалар бўлса, қонунчилик қоидалари қўлланилади.

“Andijon biokimyo zavodi” AJ
бошқарув раиси:

Х.Т.Юлдашев

ЖАЪМИ (2010) ВАРАК
САХИФАЛАНДИ ИИ БИЛАН
ЖАЪМИЛДИ ВА МУХРЛАНДИ

[Faint handwritten signature]